

Potrebujeme lesy odolné voči zmene klímy. Na hľadání riešení spolupracujú ochranári a lesníci zo strednej a východnej Európy.

Bratislava / Bukurešť / Budapešť / Praha / Sofia 19. marec 2021 - Lesy v regióne strednej a východnej Európy predstavujú dôležitý prírodný zdroj a zásobáreň uhlíka. Ich význam sa v blízkej budúcnosti ešte zvýši. A to nielen z dôvodu rastúceho dopytu po dreve, ale aj z pohľadu zvyšovania povedomia o význame rôznych ekosystémových služieb, ktorými lesy prispievajú k nášmu zdraviu a kvalite života. Schopnosť lesov poskytovať nám nielen surovinu, ale i tieto služby dnes ohrozuje klimatická zmena. Cieľom nedávno spusteného projektu CLIMAFORCEELIFE je odskúšať a rozšíriť inovatívne metódy obhospodarovania lesov, ktoré povedú k zvýšeniu ich odolnosti voči klimatickej zmene.

Lesy strednej a východnej Európy sú na križovatke. Lesné systémy, ktoré sa vytvorili za posledných 300 rokov plánovanými lesohospodárskymi postupmi sa pravdepodobne budú meniť. Niekoľko vedeckých štúdií predpovedá posun lesných vegetačných pásiem, určených klimatickými podmienkami priaznivými pre pestovanie hlavných hospodárskych druhov drevín, ako sú duby, buky, smrek a ďalšie. **Predpokladá sa, že počas nasledujúcich 50-tich rokov už niektoré zo súčasných zalesnených oblastí nebudú vhodné na pestovanie lesa a zachovanie akýchkoľvek drevín sa tam bude považovať za úspech.** Nevieme do akej miery sa dokážu pôvodné dreviny prispôbiť zmeneným prírodným podmienkam. Skúsenosti však naznačujú, že najživotaschopnejšie jedince pôvodných druhov schopné prispôbiť sa meniacej sa klíme môžu poskytnúť najlepší genetický materiál pre budúce lesy.

“Lesy sú kľúčovým riešením ako zabrzdiť klimatickú zmenu a zmierniť jej dopady na celú planétu aj ľudskú spoločnosť. Zachovanie lesov je preto otázkou života. Lesy sú však prebiehajúcou klimatickou zmenou ohrozené. Aby mohli ďalej plniť svoje nenahraditeľné funkcie, musíme im pomôcť a prispôbiť spôsoby ako v nich hospodárime. Iba tak sa môžeme spoľahnúť na to, že budeme môcť ďalej využívať drevo, čistú vodu, kyslík a ďalšie produkty a služby, ktoré považujeme teraz za samozrejmé. V tom sme našli s lesníkmi spoločnú reč a preto spoločne hľadáme riešenia”, hovorí Milan Janák z WWF Slovensko.

„Klimaticky inteligentné lesnícke opatrenia na Slovensku sa budú vykonávať na 2 OZ projektového partnera štátneho podniku LESY Slovenskej republiky - Šaštín a Smolenice (západné Slovensko). Plánuje sa realizácia postupnej premeny týchto lesných porastov na celkovej ploche 55 ha na stabilnejšie a druhovo rozmanitejšie lesy uplatnením rôznych manažmentových spôsobov, výsadbou alternatívnych pôvodných druhov drevín, podporou prirodzenej obnovy porastov a ochranou sadeníc. Minimálna celková plocha, na ktorej sa budú na Slovensku uplatňovať klimaticky inteligentné lesnícke opatrenia, je 793 ha. Verím, že aj toto je dôkazom toho, že lesníci s ochranármi vedia spolupracovať,“ hovorí za LESY SR generálny riaditeľ Tomáš Čuka.

Projekt klimaticky vhodného lesného hospodárenia v strednej a východnej Európe (CLIMAFORCEELIFE), financovaný v rámci programu Európskej únie LIFE (LIFE19 CCA / SK / 001276), začal v septembri 2020 a **potrvá sedem rokov**, do konca roku 2027. Na projekte spolupracujú partneri zo štátneho i akademického sektora, mimovládne organizácie aj súkromní vlastníci lesa, a to z piatich krajín strednej a východnej Európy: Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Rumunsko a Slovensko. Na Slovensku sú partnermi projektu WWF Slovensko a Lesy SR, š. p.

Cieľom projektu je prehodnotiť súčasné modely obhospodarovania lesov, ktoré sa využívajú v strednej a východnej Európe z pohľadu klimateckej zmeny. Otestuje sa zavedenie inovatívnych opatrení obhospodarovania lesov: rôzne druhy selektívnej ťažby a maloplošných clonných rubov namiesto holorubov, pokročilé prebierkové metódy, pomiestna príprava pôdy namiesto veľkoplošnej, malé vodozádržné opatrenia ako aj premena lesných porastov s nevhodným drevinovým zložením na porasty tvorené pôvodnými a pre stanovište vhodnými drevinami a podpora prirodzeného zmladenia.

Jednotlivé opatrenia sa budú realizovať v pilotných lokalitách v Bulharsku a na Slovensku, kde sa vyhodnotí ich efektívnosť z pohľadu ekonomiky i vplyvu na životné prostredie v porovnaní s konvenčnými metódami lesného hospodárstva. Projektoví partneri budú podporovať začlenenie inovatívnych lesníckych opatrení do programov starostlivosti o lesy, ako aj do programových dokumentov na národnej a regionálnej úrovni, napr. programových dokumentov pre fondy EÚ.

Projekt sa zameria aj na zvyšovanie povedomia odborníkov pracujúcich v lesníckom sektore o inovatívnych metódach lesného hospodárstva i verejnosti o ekosystémových službách, ktoré nám lesy poskytujú a vplyvoch klimateckej zmeny.

Kontakt pre médiá:

WWF Slovensko: Andrea Settey Hajduchová/kontakt pre médiá, Tel: +421 908 700 857, Email: ahajduchova@wwfsk.org

Lesy SR, š.p. – Marína Debnárová/kontakt pre médiá, Tel: +421 918 444 422, Email: marina.debnarova@lesy.sk